

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravna pomoč

Izvirna jezikovna različica te strani [hr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

[hrvaščina](#)

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

Swipe to change

Pravna pomoč

Hrvaška

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V členu 151 zakona o pravnem postopku (*Zakon o parničnem postopku*) je navedeno, da pravdni stroški zajemajo izdatke, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka. Obsegajo na primer stroške izvedbe dokazov, sodne takse, stroške objav, izdatke za dnevnic in potne stroške sodnikov in sodnih zapisnikov, potne stroške strank, povezane z njihovim nastopom na sodišču, in podobno. Pravdni stroški obsegajo tudi nagrado za delo odvetnika in drugih oseb, ki jim zakon priznava pravico do nagrade.

V skladu s členom 152 zakona o pravnem postopku vsaka stranka predhodno sama krije stroške, ki jih povzroči s svojimi dejanji. Kadar stranka predlaga izvedbo dokaza, mora po nalogu sodišča založiti znesek, potreben za kritje stroškov, ki bodo nastali z izvedbo dokaza. Osnovno načelo pri odločanju o tem, kdo mora na koncu kriti pravne stroške, je uspeh v pravdi. Tako je v prvem odstavku člena 154 zakona o pravnem postopku navedeno, da mora stranka, ki v pravdi ne uspe, nasprotni stranki in njenemu intervenientu povrniti stroške, ki nastanejo v postopku. Intervenient na strani stranke, ki je izgubila tožbo, mora povrniti stroške, nastale zaradi njegovih dejanj. V skladu z drugim odstavkom člena 154 zakona o pravnem postopku lahko sodišče, če stranka deloma zmaga v pravdi, o povračilu stroškov odloči glede na doseženi uspeh v pravdi v zvezi z zahtevkom, ki je bil nazadnje vložen. Posebna pravila veljajo za primere, v katerih pravni stroški nastanejo po krivdi ene od strank ali po naključju, ki se ji je primerilo, če je sodba izrečena na podlagi priznanja, če tožeča stranka umakne tožbo ali opusti zahtevek, če se pravda konča s sodno poravnavo in sosporniki sodelujejo v pravdi (členi 156 do 161 zakona o pravnem postopku).

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V skladu z zakonom o brezplačni pravni pomoči (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*) je namen pravne pomoči doseči enakost pred zakonom, da se državljanom Republike Hrvaške in drugim osebam zagotovita učinkovito pravno varstvo ter dostop do sodišča in drugih organov javnega prava pod enakimi pogoji v skladu z določbami zakona o brezplačni pravni pomoči.

Pravna pomoč se zagotavlja v obliki primarne ali sekundarne pravne pomoči.

Primarna pravna pomoč vključuje:

splošne pravne informacije,

pravno svetovanje,

sestavljanje vlog, ki se vložijo pri organih javnega prava, Evropskem sodišču za človekove pravice in mednarodnih organizacijah, v skladu z mednarodnimi sporazumi in pravili o delovanju teh organov,

pravno zastopanje v postopkih pred osebami javnega prava in

pravno pomoč pri mirnem zunajsoodnem reševanju sporov.

Primarno pravno pomoč zagotavljajo upravni organi županij in mesta Zagreb (v nadaljnjem besedilu: upravni organi), pooblaščenca združenja in pravne klinike. Upravni organi so pri zagotavljanju primarne pravne pomoči pooblaščen, da zagotavljajo splošne pravne informacije in pravne nasvete ter sestavljajo vloge.

Sekundarna pravna pomoč vključuje:

pravno svetovanje,

sestavljanje vlog v postopku zoper delodajalca za zaščito pravic delavcev,

sestavljanje vlog v pravnih postopkih,

zastopanje v sodnih postopkih in

pravno pomoč pri mirnem reševanju sporov.

Sekundarno pravno pomoč zagotavljajo odvetniki.

Sekundarna pravna pomoč vključuje tudi:

oprostitev plačila stroškov sodnih postopkov in

oprostitev plačila sodnih taks.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Do brezplačne pravne pomoči so upravičene naslednje osebe:

hrvaški državljani;

otroci, ki niso hrvaški državljani, vendar so na Hrvaškem brez spremstva odrasle osebe, ki je zanje odgovorna v skladu z zakonom;

tujci z dovoljenjem za začasno prebivanje pod pogojem vzajemnosti ali tujci z dovoljenjem za stalno prebivanje;

tujci pod začasno zaščito;

tujci, ki prebivajo nezakonito, in tujci z dovoljenjem za kratkoročno bivanje v postopkih za izdajo odredbe o izgonu ali odločbe o vrnitvi ter

prosilci za azil, osebe z azilom in tujci s statusom subsidiarne zaščite ter njihovi družinski člani, ki zakonito prebivajo v Republiki Hrvaški, v postopkih, v katerih jim pravna pomoč ni zagotovljena s posebnim zakonom.

Za dodelitev sekundarne pravne pomoči morajo biti praviloma izpolnjeni naslednji pogoji glede premoženja:

skupni mesečni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne sme presegati zneska osnove za izračun (3 326,00 HRK) na člana gospodinjstva, skupna vrednost premoženja v lasti prosilca in članov njegovega gospodinjstva pa ne sme presegati zneska šestdesetkratnika osnove za izračun (199 560,00 HRK).

Sekundarna pravna pomoč se odobri brez predhodne ocene ekonomskega položaja vložnika, če je vložnik:

otrok v postopku uveljavljanja pravice do preživnine;

žrtev nasilnega kaznivnega dejanja v postopku uveljavljanja pravice do nadomestila za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem; preživninski upravičenec v skladu s posebno zakonodajo, s katero so urejene pravice na področju socialne varnosti, ali upravičenec do dodatka za življenjske stroške v skladu z zakonom o pravicah hrvaških veteranov domovinske vojne in njihovih družinskih članov (*Zakon o pravicah hrvaških branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji*) ter zakonom o zaščiti vojaških in civilnih vojnih invalidov (*Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata*).

Pravna pomoč se lahko dodeli tudi za čezmejne spore. Čezmejni spor je spor, v katerem ima stranka, ki zaprosi za pravno pomoč, stalno ali običajno prebivališče v državi članici EU, ki ni država članica, v kateri sodišče obravnava zadevo ali v kateri je treba izvršiti sodno odločbo.

Pravna pomoč v čezmejnih sporih se dodeli v civilnih in gospodarskih zadevah, v postopkih mediacije in zunajsodnega reševanja sporov, pri izvrševanju javnih listin in zagotavljanju pravnega svetovanja v takih postopkih. Določbe o pravni pomoči v čezmejnih sporih se ne uporabljajo v davčnih, carinskih in drugih upravnih postopkih.

Prosilcu za pravno pomoč v čezmejnem sporu se pravna pomoč dodeli, če izpolnjuje pogoje iz zakona o brezplačni pravni pomoči. Pravna pomoč se lahko izjemoma dodeli tudi prosilcu, ki ne izpolnjuje pogojev za dodelitev pravne pomoči iz zakona o brezplačni pravni pomoči, če dokaže, da ni zmožen plačati stroškov postopka zaradi razlik med življenjskimi stroški v državi članici stalnega ali običajnega prebivališča in v Republiki Hrvaški.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Primarna pravna pomoč se lahko zagotovi v kateri koli pravni zadevi, če:

prošilec nima dovolj znanja za uveljavljanje svojih pravic ali jih ni sposoben uveljavljati,

prošilec ni prejel pravne pomoči na podlagi posebne zakonodaje,

vložena prošnja ni očitno neutemeljena in

je materialni položaj prosilca tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva.

Sekundarna pravna pomoč, ki jo zagotavljajo odvetniki, in oprostitev plačila pravnih stroškov se lahko dodelita v naslednjih vrstah postopkov:

v postopkih v zvezi s stvarnimi pravicami, razen v postopkih vpisa v zemljiško knjigo;

v postopkih v zvezi z delovnimi razmerji;

v postopkih v zvezi z družinskimi razmerji, razen v postopkih sporazumne razveze zakonske zveze, če zakonca nimata skupnih ali posvojenih mladoletnih otrok ali polnoletnih otrok v starševski oskrbi;

v postopkih izvršbe in zavarovanja za izvršbo ali zavarovanje terjatev, ki izhajajo iz postopka, za katerega se lahko pravna pomoč odobri v skladu z določbami zakona o brezplačni pravni pomoči;

pri mirnem reševanju sporov;

izjemoma tudi v vseh drugih upravnih in civilnih sodnih postopkih, kadar taka potreba nastane zaradi posebnih življenjskih okoliščin prosilca in članov njegovega gospodinjstva, ter v skladu z osnovnim namenom zakona o brezplačni pravni pomoči.

Sekundarna pravna pomoč, ki jo zagotavljajo odvetniki, se lahko v zgoraj navedenih postopkih dodeli pod naslednjimi pogoji:

postopek je zapleten;

prošilec se ne more zastopati sam;

materialni položaj prosilca je tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, v skladu s posebnimi pogoji iz člena 14 zakona o brezplačni pravni pomoči;

pravdni postopek ni zlonameren;

prošnja vložnika v zadnjih šestih mesecih ni bila zavrnjena zaradi namerne predložitve netočnih informacij in

prošilec ni prejel pravne pomoči na podlagi posebne zakonodaje.

Oprostitev plačila sodnih taks se lahko odobri v vseh sodnih postopkih (civilni postopki in upravni spori), če je materialni položaj prosilca tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, v skladu s posebnimi pogoji iz člena 14 zakona o brezplačni pravni pomoči. Ob sprejetju odločbe se posebna pozornost nameni znesku sodnih taks v postopku, v katerem se prosi za oprostitev.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Upravni organ mora o vlogi za dodelitev sekundarne pravne pomoči odločiti v 15 dneh od dneva njene vložitve. Če prošilec zaradi izteka roka izgubi pravico do začetka sodnega postopka, za katerega je vložil vlogo, mora upravni organ o vlogi odločiti v krajšem roku, tako da lahko prošilec pravočasno začne postopek.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Postopek za dodelitev primarne pravne pomoči začnete tako, da se obrnete neposredno na izvajalca primarne pravne pomoči (pooblaščenno združenje, pravna klinika ali upravni organ), za kar vam ni treba izpolniti posebne vloge.

Postopek za dodelitev sekundarne pravne pomoči začnete tako, da na pristojnem uradu na predpisanem obrazcu vložite vlogo za dodelitev pravne pomoči.

Obrazec vloge za pravno pomoč lahko dobite na uradih ter na spletiščih uradov in ministrstva za pravosodje in javno upravo (*Ministarstvo pravosuđa i uprave*).

Vloge za pravno pomoč v čezmejnih sporih in obrazce za prenos vlog za pravno pomoč v čezmejnih sporih morate vložiti na obrazcih, predpisanih z Odločbo Komisije 2004/844/ES z dne 9. novembra 2004 o uvedbi standardnega obrazca za vloge za pravno pomoč na podlagi Direktive Sveta 2003/8/ES o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih z uvedbo minimalnih skupnih pravil v zvezi s pravno pomočjo pri takih sporih in Sklepom Komisije z dne 26. avgusta 2005 o uvedbi obrazca za prenos vlog za pravno pomoč na podlagi Direktive Sveta 2003/8/ES, ki sta bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije.

Obrazce in vsa dokazila v čezmejnih sporih morate predložiti prevedene v hrvaščino. V nasprotnem primeru bo prošnja zavrnjena.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vlogi je treba ob vložitvi pri pristojnem upravnem organu priložiti pisno soglasje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, da dovoljujejo dostop do vseh podatkov o skupnih prihodkih in premoženju, v katerem prošilec potrjuje, da so zagotovljene informacije točne in popolne.

Žrtve nasilja v družini predložijo soglasje, s katerim dovoljujejo dostop do vseh podatkov o prihodkih in premoženju, le zase. Soglasja ne predložijo tisti člani gospodinjstva, ki v postopku sodelujejo kot tožena stranka ali katerih interes je v nasprotju z interesom prosilca.

Obrazcu vloge za pravno pomoč v čezmejnih sporih mora biti priložena ustreza dokumentacija, potrebna za odločitev o vlogi.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Postopek za dodelitev primarne pravne pomoči začnete tako, da se obrnete neposredno na izvajalca primarne pravne pomoči (pooblaščenno združenje, pravna klinika ali upravni organ), za kar vam ni treba vložiti posebne vloge, postopek za pridobitev sekundarne pravne pomoči pa se začne z vložitvijo vloge pri pristojnem upravnem organu, na območju katerega ima prošilec stalno ali običajno prebivališče.

Prošilec, ki ima stalno ali običajno prebivališče v državi članici Evropske unije in pri sodišču Republike Hrvaške zaprosi za pravno pomoč v čezmejnem sporu, mora vlogo za pravno pomoč vložiti pri ministrstvu za pravosodje in javno upravo Republike Hrvaške (organ prejemnik).

Prošilec, ki ima stalno ali običajno prebivališče v Republiki Hrvaški in zaprosi za pravno pomoč v čezmejnem sporu pri sodišču druge države članice Evropske unije, mora vlogo vložiti pri uradu, pristojnem za njegovo stalno ali običajno prebivališče.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Sekundarna pravna pomoč se prosilcu, ki izpolnjuje pogoje za uveljavljanje pravice do pravne pomoči, dodeli s sprejetjem odločbe o dodelitvi pravne pomoči. Upravni organ mora o vlogi odločiti v 15 dneh od dneva njene vložitve.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Odločba o pravni pomoči vključuje pravico do uporabe nekaterih ali vseh oblik sekundarne pravne pomoči za določeno vrsto in stopnjo postopka. Navedena odločba vsebuje osebne podatke upravičenca do pravne pomoči, kratek opis pravne zadeve, za katero je bila ta pomoč dodeljena, obliko in obseg odobrene pravne pomoči, podatke o odvetniku, ki jo bo zagotovil, in druge podatke, ki se nanašajo na odločbo.

Če prošilec vложи vlogo za pravno pomoč v obliki oprostitve sodnih taks, mora sodišče v vlogi ali ob vložitvi drugega pravnega sredstva v sodnem postopku obvestiti o vloženi prošnji za oprostitve sodnih taks, odločbo o oprostitvi plačila sodnih taks pa mora predložiti najpozneje šest mesecev od datuma vložitve vloge ali drugega pravnega sredstva v postopku pred sodiščem.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

V odločbi o dodelitvi sekundarne pravne pomoči se določi tudi odvetnik, ki bo zagotovil pravno pomoč. Upravičenec do pravne pomoči mora odločbo predložiti odvetniku, ki je v njej naveden. Upravni organ upravičencu izjemoma dodeli drugega odvetnika, pri čemer mora biti predhodno soglasje upravičenca priloženo vlogi za pravno pomoč.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Kot je navedeno zgoraj, odločba o dodelitvi pravne pomoči vključuje pravico do uporabe nekaterih ali vseh oblik sekundarne pravne pomoči za določeno vrsto in stopnjo postopka. Upravičenec je lahko v skladu z odločbo o dodelitvi pravne pomoči v celoti ali delno oproščen plačila nagrade odvetniku, pravnih stroškov (oprostitve vnapijšnjega plačila stroškov za priče, tolmače, izvedence, preiskave in sodne objave) in sodnih taks.

Pravna pomoč se dodeli v celoti, če je prošilec upravičenec do socialnega prejema v skladu s posebnimi predpisi, ki urejajo uveljavljanje pravic v okviru sistema socialnega varstva, tj. dodatka za življenjske stroške v skladu z zakonom o pravicah hrvaških veteranov domovinske vojne in njihovih družinskih članov ter zakonom o zaščiti vojaških in civilnih vojni invalidov, ali če skupni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne presega 50 % zneska mesečne osnove za izračun na člana gospodinjstva.

Če skupni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva preseže 50 % osnove za izračun na člana gospodinjstva, se znesek pravne pomoči zmanjša tako, da se za vsako 10-odstotno preseganje ta pomoč zmanjša za 10 %, pri čemer znesek te pomoči ne sme biti manjši od 50 % stroškov, določenih za tako pomoč.

Če pravna pomoč ni bila dodeljena v celoti, lahko prošilec pri ministrstvu za pravosodje in javno upravo vložiti pritožbo zoper del odločbe, s katerim je bila zavrnjena dodelitev te pomoči v celoti. Taka pritožba ne zadrži uporabe odobrenega zneska pravne pomoči. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje in javno upravo o zavrnitvi pritožbe je mogoče začeti upravni spor.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če vam je pravna pomoč dodeljena v omejenem znesku, preostale stroške križete sami. Če kot upravičenec do pravne pomoči v postopku uspete, bo sodišče v vsakem primeru odločilo, da vam mora nasprotna stranka povrniti stroške postopka.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Z vlogo za pravno pomoč lahko zaprosite za dodelitev take pomoči v obeh fazah civilnega postopka. Če želite uporabiti izredna pravna sredstva, morate vložiti posebno vlogo in posebna odločba se izda samo za zadevni sodni postopek.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se med postopkom materialni položaj upravičenca do pravne pomoči in članov njegovega gospodinjstva toliko izboljša, da bi ta izboljšani materialni položaj, če bi obstajal ob vložitvi vloge, vplival na pravico prosilca do pravne pomoči in obseg te pomoči, pristojni upravni organ delno ali v celoti prekliče odločbo o dodelitvi pravne pomoči. Upravičenci do pravne pomoči morajo o kakršnem koli izboljšanju materialnega položaja upravni organ obvestiti v osmih dneh od dneva, ko so za to izvedeli. Upravičenec do pravne pomoči lahko pri ministrstvu za pravosodje in javno upravo vložiti pritožbo zoper odločbo o preklicu odločbe o dodelitvi pravne pomoči v 15 dneh od datuma njenega prejema. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje in javno upravo je mogoče začeti upravni spor.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Prošilec za pravno pomoč ali upravičenec do take pomoči lahko zoper odločbo upravnega organa o zavrnitvi vloge za pravno pomoč ali del odločbe, v katerem je zavrnjena dodelitev pravne pomoči v celoti, vložiti pritožbo v 15 dneh od datuma prejema odločbe. Ministrstvo za pravosodje in javno upravo mora o pritožbi odločiti v osmih dneh od datuma prejema veljavne pritožbe. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje in javno upravo je mogoče začeti upravni spor.

Dodatne informacije:

Spletišče [Ministrstva za pravosodje in javno upravo](#)

Zakon o brezplačni pravni pomoči (*Narodne novine* (NN; uradni list Republike Hrvaške) št. 143/13 in 98/19.

Zakon o pravnem postopku (NN št. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – konsolidirano besedilo, 25/13, 89/14, 70/19)

Zadnja posodobitev: 23/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.